

Sygn. akt IV GC upr 125/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej, Wydział IV Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Filip Wesołowski

Protokolant: Małgorzata Muratow-Wasilewska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2023 roku we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. spółki komandytowej we W.

przeciwko (...) spółce z o.o. we W.

o zapłatę

na skutek sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 19 września 2022 roku

I. wyrok zaoczny w całości utrzymuje w mocy;

II. przyznaje r. pr. P. P. wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora strony pozwanej w wysokości 738 zł;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej dalszą kwotę 738 zł kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 czerwca 2020 roku strona powodowa (...) spółka z o.o. spółka komandytowa we W. domagała się od strony pozwanej (...) spółki z o.o. we W. zasądzenia kwoty 2207,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, że łączyła ją ze stroną pozwaną umowa, której przedmiotem było pozycjonowanie serwisu internetowego kraftmedia.pl. Z tytułu realizacji usług objętych umową strona powodowa wystawiła stronie pozwanej faktury VAT, które nie zostały zapłacone, mimo wezwania do zapłaty.

Postanowieniem z dnia 5 października 2020 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 174 §1 pkt 2 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2021 roku Sąd podjął zawieszony postępowanie i ustanowił kuratora dla strony pozwanej.

W dniu 19 września 2022 roku Sąd wydał wyrok zaoczny, którym zasądzono kwotę dochodzoną pozwem oraz 1100 zł kosztów procesu.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego kurator strony pozwanej wniósł o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności oraz przyznanie wynagrodzenia. Przede wszystkim zarzucił, że stron nie łączył stosunek cywilnoprawny z uwagi na brak podpisu strony pozwanej na umowie. Zarzucił także, że strona powodowa nie przedłożyła żadnych dokumentów potwierdzających prawidłowe wykonanie umowy.

W odpowiedzi na sprzeciw od wyroku zaocznego strona powodowa w całości podtrzymała żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2018 roku (...) spółka z o.o. we W. (zleceniodawca, zamawiający) zawarła z (...) spółka z o.o. spółką komandytową we W. (zleceniobiorcą, wykonawcą) umowę, której przedmiotem było pozycjonowanie serwisu internetowego kraftmedia.pl.

Zakres działań podejmowanych przez zleceniobiorcę miał być uzależniony od specyfiki serwisu zamawiającego, uzyskania niezbędnych danych, dostępów i pozwoleń od zamawiającego i miał obejmować:

- opracowanie zaleceń optymalizacyjnych dla serwisu zamawiającego,
- opracowanie zaleceń dotyczących treści dla serwisu zamawiającego,
- budowanie bazy linków zwrotnych do serwisu zamawiającego i jej utrzymywanie przez cały czas trwania umowy,
- cykliczne analizy serwisu (minimum raz na sześć miesięcy),
- prace programistyczne, w wymiarze do maksymalnie sześciu roboczogodzin, polegające na jednorazowym wprowadzeniu w serwisie zamawiającego (pod warunkiem wcześniejszego nadania zleceniobiorcy dostępów do serwera (...)/(...)/S., bazy danych oraz do panelu administracyjnego (...), jeśli taki istnieje) podstawowych zmian ułatwiających pozycjonowanie,
- jednorazowe opracowanie treści dla serwisu zamawiającego według uzgodnionych potrzeb, do maksymalnie piętnastu tysięcy znaków ze spacjami,
- monitoring statusów http dla strony głównej,
- uruchomienie wizytówki w (...) (jeśli zamawiający takowej nie posiadał),
- cykliczne analizy użytkowników i źródeł ruchu (według uzgodnionych potrzeb, do dwóch razy w ciągu roku).

Za usługi będące przedmiotem umowy zamawiający zobowiązał się płacić zleceniobiorcy ryczałtowe wynagrodzenie miesięczne w wysokości 399 zł netto, na podstawie faktury VAT wystawionej przez zleceniobiorcę z dołu, po zakończeniu miesiąca, w terminie czternastu dni.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Każda ze stron mogła wypowiedzieć umowę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca (nie wcześniej niż po dwóch miesiącach od daty wejścia umowy w życie), z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Wszelkie zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności.

(dowód: bezsporne;

umowa z dnia 6.03.2018 roku – k. 15-23;

korrespondencja elektroniczna – k. 24-34)

W okresie obowiązywania powyższej umowy zleceniobiorca wykonywał na rzecz zamawiającego szereg czynności, między innymi kontaktował się z zamawiającym w celu ustalenia rodzaju i zakresu pozycjonowania stron, informował o wykonanym audycie strony, wysyłał analizy serwisu oraz przewodnik (...) z informacjami dotyczącymi usług pozycjonowania.

Zleceniobiorca przesłał także zamawiającemu zalecenia optymalizacyjne (także dodatkowe), wysyłał optymalizację kluczowych elementów wraz z zaleceniami treści na stronę kraftmedia.pl oraz teksty na stronę internetową, a także informował zamawiającego o całości wdrożonych zaleceń i przygotowaniu do linkowania wewnętrznego.

(dowód: wiadomości elektroniczne z załącznikami – k. 35-50;

zalecenia optymalizacyjne – k. 52-67;

analiza strony kraftmedia.pl – k. 138)

W okresie obowiązywania powyższej umowy zleceniobiorca obciążył zleceniodawcę fakturami VAT o następujących numerach:

- (...) z dnia 31 lipca 2018 roku na kwotę 399 zł netto (490,77 zł brutto) za pozycjonowanie serwisu kraftmedia.pl z terminem płatności do dnia 14 sierpnia 2018 roku;
- (...) z dnia 31 sierpnia 2018 roku na kwotę 399 zł netto (490,77 zł brutto) za pozycjonowanie serwisu kraftmedia.pl z terminem płatności do dnia 14 września 2018 roku;
- (...) z dnia 30 września 2018 roku na kwotę 399 zł netto (490,77 zł brutto) za pozycjonowanie serwisu kraftmedia.pl z terminem płatności do dnia 14 października 2018 roku;
- (...) z dnia 31 października 2018 roku na kwotę 399 zł netto (490,77 zł brutto) za pozycjonowanie serwisu kraftmedia.pl z terminem płatności do dnia 14 listopada 2018 roku;
- (...) z dnia 30 listopada 2018 roku na kwotę 399 zł netto (490,77 zł brutto) za pozycjonowanie serwisu kraftmedia.pl z terminem płatności do dnia 14 grudnia 2018 roku.

(dowód: bezsporne;

faktury VAT – k. 69-73)

W piśmie z dnia 29 września 2018 roku, doręczonym w dniu 5 października 2018 roku, zleceniodawca poinformował zleceniobiorcę, że wypowiada umowę dotyczącą świadczenia usług pozycjonowania serwisu.

(dowód: bezsporne;

wypowiedzenie z dnia 29.09.2018 roku – k. 68)

W piśmie z dnia 18 grudnia 2019 roku pełnomocnik zleceniobiorcy wezwał zleceniodawcę do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem – w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(dowód: bezsporne;

wezwanie do zapłaty z dnia 18.12.2019 roku z dowodem nadania – k. 74-76)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Właściwie bezsporne w niniejszej sprawie było przede wszystkim zawarcie przez strony umowy, której przedmiotem było pozycjonowanie serwisu internetowego kraftmedia.pl. (...) sporem było także to, że strona powodowa realizowała przedmiot tej umowy, czyli pozycjonowała wskazany serwis internetowy. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się natomiast do tego, czy strona pozwana była zobowiązana do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Należy w tym miejscu przede wszystkim wskazać, że w ocenie Sądu zawarta przez strony umowa była umową o świadczenie usług, do której należało odpowiednio stosować przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). Nie ulega przy tym wątpliwości, że odesłanie z art. 750 k.c. znajduje zastosowanie wówczas, gdy przedmiotem umowy jest dokonanie czynności faktycznej jako usługi, a nie jest ona ponadto unormowana w innych przepisach. Skoro zatem strona powodowa w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa zobowiązała się do wykonywania określonych czynności faktycznych (polegających na obsłudze stron internetowych i ich pozycjonowaniu), a strona pozwana zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia za wykonane czynności, to umowa zawarta przez strony była umową o świadczenie usług.

Trzeba następnie przypomnieć, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Podkreślić należy, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym.

Strona powodowa przedłożyła umowę pozycjonowania serwisu internetowego kraftmedia.pl, zawartą przez stronę pozwaną (i podpisaną przez jej reprezentanta). Niezależnie od powyższego strona powodowa przedłożyła również korespondencję elektroniczną, z której jednoznacznie wynikała wola (strony pozwanej) zawarcia wskazanej umowy. Potwierdzeniem zawarcia przez strony umowy było wreszcie złożenie przez stronę pozwaną oświadczenia o jej wypowiedzeniu zgodnie z warunkami umowy (z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia). Nie ulega przy tym wątpliwości, że w niniejszej sprawie kurator strony pozwanej wprawdzie zaprzeczył, jakoby strony łączył stosunek cywilnoprawny, jednak w ocenie Sądu wszystkie powyższe dokumenty jednoznacznie świadczyły o tym, że strona pozwana zawarła umowę ze stroną powodową.

Jednocześnie kurator strony pozwanej w żaden sposób nie kwestionował prawdziwości (i prawidłowości) dokumentów dołączonych przez stronę powodową do pozwu (w tym korespondencji elektronicznej oraz oświadczenia o wypowiedzeniu zawartej umowy). Tym samym zarzuty kuratora strony pozwanej dotyczące niezawarcia umowy nie mogły zasługiwać na uwzględnienie.

Biorąc zatem powyższe okoliczności pod uwagę strona powodowa była uprawniona do wystawiania stronie pozwanej comiesięcznych faktur VAT za świadczone na jej rzecz usługi.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że co do zasady to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia. Skoro jednak strona pozwana (jej kurator) w istocie nie zaprzeczyła, aby strona powodowa realizowała przedmiot umowy (wykonywała pozycjonowanie serwisu internetowego), to co do zasady należało uznać te okoliczności za bezsporne. W takiej sytuacji (i w powyższym zakresie) strona pozwana powinna wykazać ewentualne nieistnienie zobowiązania, albo że nigdy nie istniało, bądź że wygasło (na przykład wskutek spełnienia świadczenia) lub też, że istnieje w kwocie niższej niż dochodzona.

Trzeba zatem przede wszystkim wskazać, że w sprzeciwie od wyroku zaocznego kurator strony pozwanej zarzucił, że strona powodowa nie przedłożyła jakichkolwiek dokumentów potwierdzających prawidłowe wykonanie umowy. W ocenie Sądu nie było to jednak wystarczające, aby uznać, że strona pozwana zaprzeczyła wykonaniu umowy przez stronę powodową. Nie można bowiem w odpowiedzi na roszczenia strony powodowej (jak to uczyniła pozwana) w istocie uniknąć ustosunkowania się do twierdzeń powołanych w pozwie. Stanowisko takie zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 2009 roku, III CSK 341/08, LEX nr 584753. Strona pozwana powinna była wyraźnie wskazać fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się nie zgadza, jeśli miało to służyć obronie jej racji. Powinna także szczegółowo ustosunkować się do wszystkich twierdzeń strony powodowej, a tego w żaden sposób nie uczyniła.

Należy przy tym zaznaczyć, że strona pozwana zarzuciła, że strona powodowa nie udowodniła istnienia zobowiązania (roszczenia) wskazanego w pozwie (nie wykazała wykonania umowy). W ocenie Sądu tak sformułowany zarzut nie był prawidłowy (i wystarczający do odparcia żądania pozwu). Nie ulega bowiem wątpliwości, że podstawowym zadaniem (i obowiązkiem) strony pozwanej jest wypowiedzenie się co do faktów przytoczonych w pozwie przez stronę powodową, czego strona pozwana w istocie nie uczyniła, poza ogólnikowym i lakonicznym stwierdzeniem, że stron nie łączył stosunek cywilnoprawny (o czym była już mowa wyżej) oraz że strona powodowa nie udowodniła wykonania umowy. To do Sądu (a nie do strony) należy natomiast ocena, czy strona powodowa (lub strona pozwana) udowodniła (wykazała) swoje twierdzenia (zarzuty).

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała okoliczności przytoczone w pozwie (w tym zawarcie i wykonywanie umowy). Przedstawiła bowiem zawartą ze stroną pozwaną umowę, dokumentując tę umowę faktury VAT oraz korespondencję elektroniczną, z których jednoznacznie wynikało, że w okresie obowiązywania umowy strona powodowa wykonywała umowę oraz obciążała stronę pozwaną zapłatą wynagrodzenia przewidzianego w umowie, a strona pozwana nie spełniła świadczenia wzajemnego. Trzeba w tym miejscu raz jeszcze podkreślić, że strona pozwana (jej kurator) w żaden sposób nie zakwestionowała prawdziwości (i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy) dokumentów dołączonych do pozwu. Nie wskazała także na przykład, które konkretnie faktury VAT zostały wystawione niezgodnie z łączącą strony umową (i na czym ta niezgodność miałyby polegać). Nie ulega także wątpliwości, że strona pozwana (ani jej kurator) nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń do świadczonych usług (ani w trakcie obowiązywania umów, ani później). Kurator strony pozwanej nie wskazał wreszcie, dlaczego w jego ocenie strona powodowa nie wykazała wykonywania umowy, skoro z treści korespondencji elektronicznej dołączonej do pozwu wynikało coś wręcz przeciwnego.

Zgodnie z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (obecnie o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli wierzyciel spełnił swoje świadczenie oraz nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. W okolicznościach niniejszej sprawy przesłanki powyższe zostały spełnione. Strona powodowa domagała się od strony pozwanej odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od następnego dnia po terminach płatności dołączonych do pozwu faktur VAT (wystawionych zgodnie z zawartą umową), a strona pozwana w żaden sposób nie

wykazała, aby początkowe daty naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych powinny być z jakichkolwiek względów inne.

Ustalając stan faktyczny i wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie Sąd oparł się na przedstawionych przez stronę powodową dokumentach prywatnych, których treść nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Biorąc zatem wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, skoro strona powodowa wykazała istnienie roszczenia wobec strony pozwanej w zakresie kwoty 2207,85 zł, a zarzuty strony pozwanej okazały się nieuzasadnione, to powództwo zasługiwało na uwzględnienie (wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych). Dlatego też na podstawie art. 347 k.p.c., art. 750 k.c. w zw. z art. 735 k.c. i art. 734 k.c. oraz art. 481 k.c. i art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie), a także łączącej strony umowy, Sąd w całości utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 19 września 2022 roku, jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu w wyroku zaocznym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Mając na względzie wynik sprawy stronie powodowej należał się zwrot kosztów procesu, na które złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł, ustalone zgodnie z §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie.

W punkcie II wyroku Sąd przyznał (zgodnie z wnioskiem) r. pr. P. P. wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora strony pozwanej w wysokości 738 zł (na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej).

Dodatkowo (w punkcie III wyroku) Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej dalszą kwotę 768 zł kosztów procesu (kosztów wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony pozwanej).